

Fast lege?

Særlig pasienter med langvarige og kroniske lidelser profiterer på å ha en fast lege. For andre kan det være både hyggelig og fordelaktig, men ikke like nødvendig. Før fastlegereformen ble innført, viste undersøkelser at de aller fleste kronisk syke hadde en fast lege. Derfor er det et paradoks at en del kronisk syke synes de har svakere rettigheter nå fordi de risikerer å måtte bytte lege hvis legen reduserer sin praksis. Årsaken er at mens legene tidligere selv valgte pasienter, blir nå et tilfeldig utvalg trukket ut dersom legen ønsker å ha færre på sin liste. Dette er en fornuftig og velbegrunnet fremgangsmåte, men det er kanskje nødvendig å tenke igjennom problemstillingen en gang til dersom den gruppen pasienter fastlegereformen virkelig var ment for, ikke synes den virker etter forutsetningen.

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Tidsskrift for Den norske lægeforening

Legenes hus
Akersgata 2
Postboks 1152 Sentrum
0107 Oslo
Sentralbord 23 10 90 00

Redaksjonen
Telefon 23 10 90 50
Telefaks 23 10 90 40
tidsskriftet@legeforeningen.no

Redaktør
Charlotte Haug

Redaksjonssjef
Aagot Somdalen

Assisterende redaksjonssjef
Jens-Eirik Larsen

Medisinske redaktører
Preben Aavitsland
Petter Jensen Gjersvik
Erlend Hem
Jahn M. Nesland
Torgeir Bruun Wyller

Nyhetsredaktør
Nina Husom

Manuskriptredaktører
Marit Fjellhaug
Åslaug Flo
Raida Ødegaard

Bilredaktør
Anne Gitte Hertzberg

Journalister
Ingrid M. Høie
Kari Ronge
Tom Sundar

Redaksjonssekretærer
Reidun Evensen
Wenche Falmark
Magne Hagberg
May-Brith Mandt

Nettredaktør
Stine Bjerkestrand Nesje

Konsulent
Hans Petter Fosseng

Annonser
Markedssjef Maud P. Kaino
Telefon 23 10 90 95
maud.kaino@legeforeningen.no

Markedssekretær Berit Seljebotn
Telefon 23 10 90 91

Stillings-, kurs-, møte- og spesialistannonser
Markedssekretær Anne-Britt Dahl
Telefon 23 10 90 94
Telefaks 23 10 90 90
marked@legeforeningen.no

Tidsskriftet på Internett
www.tidsskriftet.no

Fra In search of flowers in the Amazon forests.
Redaktør T. Morrison. © Board of Trustees,
Royal Botanic Gardens Kew

Bromeliadamen

Forsidebildet er malt av engelske Margaret Mee (1909–88). Motivet er en bromelia (*Neoregelia margaretae*) fra regnskogen i Amazonas. Mee oppdaget flere nye arter av Bromeliaceae og Orchidaceae under 15 ekspedisjoner i årene 1956–83. Hun brukte gjerne en halvt overbygd kano for å ta seg frem i flomskogsbeltene i høyvannssesongen. De fleste av blomstene hun malte, vokste i høye trær, som epifytter. Ofte var bildene hennes oppdragsarbeider til vitenskapelige bøker, som *Flora Brasílica* og *The Bromeliads*. De ble også sterkt etterspurt som de kunstverk de er. Hun malte med gouache – ved hjelp av gummi-partikler i vannfarger bringes fargene frem til overflaten og får en intens glød.

Mee var ikke redd for dyrene i regnskogen, men hadde noen ubehagelige konfrontasjoner med hvite gullvaskere og fangstfolk. Mange av hennes opplevelser og oppdagelser er gjengitt i verket *In search of flowers of the Amazon forests*. Hun kunne på nært hold observere at områder hun hadde opplevd som uberørt villmark, var blitt rasert av tømmerhogst og at vannet var forgiftet. Derfor engasjerte hun seg tidlig i vern av regnskogen og fikk mye oppmerksomhet.

Det finnes ca. 2 500 arter bromelia i Sør-Amerika og én i Afrika. Den mest kjente er ananasplanten. Bromeliaplantar er ikke snyltere. De får næring fra regndråper med organisk materiale. Noen planter danner et indre basseng som utgjør lokale økosystemer med flere hundre arter av små dyr og mikroorganismer. De forskjellige arter av bromelia vokser vanligvis på et lite område, og er derfor sårbare. Mange av dem kjenner vi nå bare gjennom Margaret Mees malerier.

Anton Hauge

Fysiologisk institutt
Universitetet i Oslo